

DÉLMAGYARORSZÁG

81. évfolyam, 61. szám
1991. március 13., szerda

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 148 forint
Ára 5,80 forint

Napalm nappal?

Az Illyés Alapítvány nem támogat — Érettségi feltételek
Korlátozott magyar tarka — Dorozsmai (köz)állapot

Közel-keleti útján a palesztinokkal, és nem a Palesztinai Felszabadítási Szervezettel találkozok, mondta még hétfőn Baker, amerikai külügyminiszter. A tegnapi találkozások viszont az Izrael által megszállt övezet palesztin vezetői jelentették ki, hogy népük egyetlen elfogadott képviselője a PFSZ. A huzavona végül a tiztagú küldöttséget nem gátolta meg a független palesztin állam létrehozását követelő dokumentum átadásában.

Albániában kedden bejelentették, hogy közkegyelemben részesítik az országban még őrizetben levő politikai foglyokat, s ez után már nem marad több politikai elítélt az albán átvevő központokban.

Csütörtökön Moszkvában a KGST-tagországok állandó képviselői újra kísérletet tesznek az utódszervezet létrehozásával kapcsolatos nézeteltérések tisztázására. A megbeszélésen magyar részről Kádár Béla külügyminiszteri miniszter vesz majd részt. A mostani találkozóknak nincs illetékessége abban, hogy feloszlassa a KGST-t, de elképzelhető, hogy nemsokára összehívják azt a tanácsulást, amely már hozhat ilyen döntést.

A magyar kormány hétmilliárdos költségvetési tartalékából további 1,5 milliárd forintot kíván juttatni a lakáshitelkamatok felemelése miatt nehéz helyzetbe jutott önkormányzatok megsegítésére. A Pénzügyminisztérium tájékoztatása szerint az Országgyűlés elé beterjesztésre előkészített törvénymódosítás alapján az önkormányzatok kölcsönszámláinként kétezert forint kiegészítő támogatást kapnának. A támogatás felhasználási módjáról az adott önkormányzat maga dönthet majd.

Lapunk 7. oldalán egész oldalas összeállítás olvasható a kiskundorozsmai közállapotokról.

Irak

Ötezer kurd tús

Napalmbombát vetettek a iraki fegyveres erők a Szaddám Huszein ellen harcoló felkelőkkel szemben Bászrában — jelentette a teheráni rádió kedden. A híradás szerint erről a Dél-Irakból Iránba menekült felkelők számoltak be, akik testükön napalmbomba okozta égési sebeket viseltek. A Bejrútban tanácskozó iraki ellenzéki vezetők kedden bejelentették, hogy az iraki siita felkelőkkel harcoló Köztársasági Garda Kerbela után Nedzsefet is visszafoglalta a zendülők-től.

A Kurdisztáni Hazafias Szövetség szóvivője hétfőn azt állította, hogy a kurd felkelőknek sikerült birtok-

ba venniük a stratégiai fontosságú Hanákin városát, amely fontos olajközpont, és Bagdadtól mindössze hatvan kilométerre fekszik. Kurd tisztségviselők a Kurdisztáni Hazafias Szövetség és a Kurdisztáni Demokrata Párt sikereiről számoltak be az észak-iraki harcokban.

A Kurdisztáni Hazafias Szövetség londoni szóvivője azt is elmondta, hogy a „kurdok mézárósának” nevezett Ali Haszan el-Madzsíd iraki belügyminiszter 5000 kurd túszt szedett össze Kirkukban, főként asszonyokat és gyerekeket, akiket élő pajzsként akar felhasználni egy esetleges gerillatámadás esetén.

Szaddám Huszein iraki elnök hétfőn részt vett az Irakot kormányzó Forradalmi Parancsnokság Tanácsának ülésén, ahol az ország belső ügyeit vitatták meg — jelentette a bagdadi rádió. Az ülésen meghallgatták Ezzat Ibrahimnak, a tanács alelnökének beszámolóját arról az úttjáról, amelyet Vasszet és Maisszan tartományokban tett. Szemtanúk beszámolója szerint Szaddám Huszein hívei ezekben a tartományokban vívják a legkeményebb harcot az ellene fellázadt erőkkel. Az iraki hivatalos tömegtájékoztatói eszközök mind- eddig közvetlenül nem tettek említést arról hogy harcok folyának ezeken a területeken.

Szerbia

Az ellenzék hajnalban kivonult

A szerb parlament rendkívüli ülését csaknem tíz órán át tartó hiábavaló vita után kedd hajnalban elhagyták az ellenzék képviselői, s az utcán tüntető fiatalokhoz vonultak, hogy tájékoztassák őket a vita menetéről.

A Szerb Szocialista Párt abszolút többségben levő képviselői ekkor akadálytalanul és simán megszavazták a kormány határozati javaslatát a szombati eseményekkel és a diákok, valamint az értelmiségiek kiáltványával kapcsolatban.

A parlamenti vitában a képviselők úgy foglaltak állást, hogy „nem sürgethetik a letartóztatottak kiszabadítását, mivel az nem tartozik illetékességi körükbe, az az ügyészség feladata lenne”. A vitában szót kapott a diáktüntetőket vezetője,

Alekszandar Nikacsevics, aki megismételte a fiatalok követeléseit, ezek szerint szabadon kell bocsátani a bebörtönzött ellenzéki vezetőket, le kell váltani a köztársasági belügyminisztert és a televízió vezetőit.

*

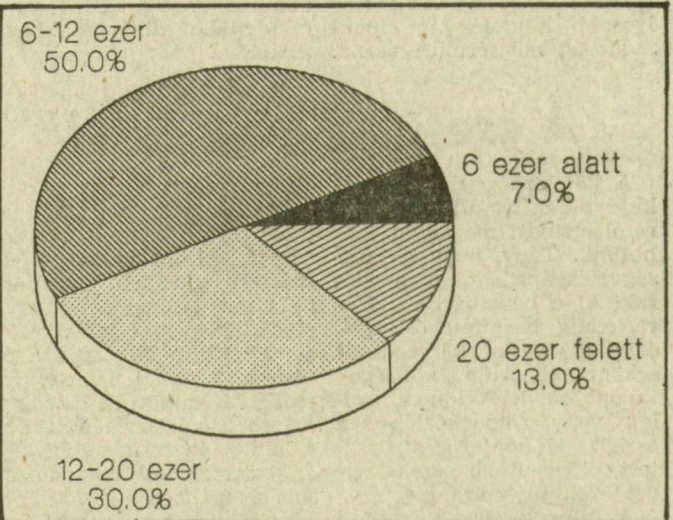
A belgrádi rádió kedden este bejelentette, hogy kiszabadult Vuk Draskovics, a Szerb Megújodási Mozgalom elnöke, akit szombaton, a tüntetések után tartóztatnak le azzal a váddal, hogy erőszakra bűjtögette híveit. A hirt hivatalosan még nem erősítették meg. Vuk Draskovics szabadon engedése a fiatalok egyik fő követelése volt, s ezzel a szerb vezetés újabb engedményt tett. Ante Markovics kormányfő már vasárnap elítélte az ellenzéki vezér bebörtönzését.

Románia

Védett karhatalom

A román kormány külön törvényben kívánja bebiztosítani a sajtó jó magaviseletét az államhatalmi szervekkel, valamint a hadse-

reggel és a rendőrséggel szemben. Az A. M. Press nemrég alakult magánhíradóügynökség jelentése szerint (Folytatás a 2. oldalon.)

DM-grafikon

Zsebbenéző

Havi bruttók '90-ben

Ha csak a bérből, fizetésből származó bevételeinket nézzük, akkor a szegedi lakosok messze az országos átlag alatt kerestek az elmúlt esztendőben. Igaz, jövedelmünknek alig a felét teszi ki a főmunkahelyen felvett bérünk. A többi a második és harmadik gazdaságban keressük meg.

Első ránézésre bizony nem lekiicsinylendő a tavalyi 24,9 százalékos bruttó átlagkereset-növekmény, még akkor sem, ha ez „nettóban” alig haladja meg a 21 százalékot. Ha viszont azt is hozzávesszük, hogy az infláció meghaladta a 30 százalékot, máris látszik, zuhant az életszínvonalunk. Amit sikerült a béremelésekből megfogunk, azt elfújta az infláció...

Az ötven alkalmazottnál többet foglalkoztató nagyvállalati körben 13 200 forint volt az átlagkereset tavaly. Igaz, ez nettó értékben még a tízezer forintot sem érte el, mindössze 9960 forintnak felel meg. Első helyen az építőipari dolgozók állnak, 14 ezer 650 forintos átlaggal. Még akkor is, ha az el-

múlt esztendőben sikerült messze alulmúlni önmagunkat a lakásépítkezésekben. Kiemelkedő volt tavaly a kereskedelemben dolgozók béreinek növekedése: az év végén 40 százalékkal több lapult a pénztárcájukban, mint januárban. Szegeden mindezen aligha lehet csodálkozni, a hatalmas méreteket öltött bevásárlóturizmus láttán, de hogy az ország más vidékein mindezt hogyan csinálták, az rejtély...

Egy év végi felmérés szerint a bérből, fizetésből élők felének bruttó keresete 8 és 12 ezer forint között volt havonta. Húszezer forint felett csak a keresők egyötöde vitt haza tavaly. Igaz, a bérből élők 7 százaléka még a 6 ezer forintos bruttó keresetet sem tudta elérni. A nettóról itt már beszélni sem érdemes... Más a helyzet a vállalkozásokban, ahol a keresetek eleve magasabbak. Ebben a szférában 25 százalékkal többet könyveltettek el maguknak a dolgozók havonta, mint az állami nagyvállalatoknál alkal-

(rafai)

A chilei elnök Szegedre látogat?

— Nagykövet úr, mi járatban Szegeden?

— Szeged városa egyetemi és kulturális életéről ismert a világban, magam pedig egyetemi tanár is, diplomata is vagyok, ezért döntöttem úgy, hogy Budapestől ide látogassak először. Mivel jogi karon dolgoztam, vonzott a helyhatósági munka megismerése, és persze, a város történelme, szépsége is. Találkoztam Lippai Pál polgármester úrral, és fel fogom keresni az egyetem latin-amerikai tanszékét. Szeretném, ha kapcsolatom Szegeddel folyamatos lenne, s ehhez jó kezdet a mostani látogatás.

— Tud-e segíteni abban, hogy a szegedi intézmények kapcsolatát találjanak a chileiekkel?

— Posztgraduális kulturális és oktatásügyi csereegyezményen törjük a fejünket, egy együttműködési programon, ami — biztos vagyok benne — sok területen megállna a helyét. Remélem, Chile és Magyarország között egyre szorosabb kapcsolatokat tudunk majd kiépíteni. Elkötelezve érzem magam, hisz a magyar kultúrára nagy tisztelettel és rajongással nézek. Kapcsolatalkutási szándékunk főleg a kulturális és oktatási szférát érinti, erre van megbí-

ztatásom a chilei kormánytól is.

— A chilei kormány figyel a magyar kultúrára és felsőoktatásra?

— Igen, jelenleg Patricio Aylwin köztársasági elnök képviselében vagyok itt, és amikor a magyar kultúra felől érdeklődöm, személyes elnöki megbízatást teljesítek.

— Mikor kapta a megbízatást?

— Patricio Aylwinnel együtt dolgoztam a chilei alkotmányjogi csoportosulás tagjaként, s amikor 1986-ban a Karl Weber Intézet meghívására Bécsbe kellett mennem, az ő ösztönzésére látogattam el Magyarországra is. Azóta figyelemmel kísérem az itteni eseményeket, s tavaly júliusban, nagykövetté kinevezésem idején „hivatalosan” is megbízatást kaptam erre. Az elnök úr maga is érdekelt az oktatásban, hiszen a közigazgatási jog professzora, és sok munkája fekszik a chilei felsőoktatás és közigazgatás megújításában.

— Ha a köztársasági elnöknek beszámol, Szeged városáról mit fog kiemelni?

— Azt, hogy olyan városban jártam, ahol a helyha-

Chile távoli ország, bár gazdasági gondjait, s megújodási törekvéseit tekintve, nagyon közel áll Magyarországhoz. E távol-közi ország magyarországi nagykövete, Manuel Sanhueza Cruz egy éve dolgozik itt, kormányá megbízatásából benyomásokot szerez, hogy a földrajzi távolság se legyen igazi távolság. Tegnapi Szegeden járt, s készséggel válaszolt kérdéseinkre. Amint elmondta, nemsokára ismét találkozhatunk, mert a szabadtéri játékokra feltétlenül visszatér.

tóság a legjobb úton halad a teljes demokratizálás felé, és ennek a kijelentésnek Chilében meg lesz az értéke. A helyhatósági vezetésben nagyon fontos a lakosság részvétele, hiszen az önkormányzat munkája ebben testesül meg. Úgy tapasztaltam, Szegeden ezt a politikai részvételt biztosítani tudják, és csak így lehet va-

lós egy demokrácia. Egyébként nekem harmincnyolc évi jogi tevékenység után szakmámba vágó kérdés a magyarországi helyzet megismerése.

— Az ön ittléle előkészítte-e valamely chilei kormányküldöttség látogatását, esetleg a köztársasági elnökét?

— Az elnök szándékában áll, hogy az év második fe-

leben Magyarországra látogasson, s ekkor javasolni fogom neki, menjen el Szegedre is. Persze, mindez a meghívóktól függ.

— Nagykövet úr, mi újság Chilében?

— Tegnapi töltötte be első évét az új kormány, amelyet tizenhét évi, szörnyű diktatúra után a nép szabadon választott. Elsősorban két dolgot igyekeztünk eltüntetni: a jobboldali plutokrata csoportosulások korrupcióját, amivel hatalmas vagyonekat halmoztak fel, s a népesség felét a szegénység szint alá süllyesztették, valamint az emberi jogok sárba tiprását. Chilében megindult ugyan a gazdasági növekedés, de a gazdaság nem mutatókból áll. A gazdaság célja az kell legyen, hogy mindenki jól éljen, de az emberekkel szembeni szociális adósság törlesztése isokszor akadályokba ütközik. Decemberben például, amikor a korrupció leleplezése zajlott, az érintett tábornokok államcsínyt kíséreltek meg, és csak Patricio Aylwin intelligenciájának a bátorságának köszönhető, hogy a felvilágosított néptömegek hatására meghátsult a puccs.

— Pinochet tábornok azonban ma is a hadsereg főparancsnoka. Mi lesz az ő sorsa?

— Pinochet egész Chile megvetését vívta ki, mert megalázta a népet, így előbb-utóbb el kell hagynia tisztességét, melybe saját magát „alkotmányozta”. Ő a legkésőbbi szenvedés megtestesítője, távoznia kell, s egyre kevesebb az esélye, hogy valamelyes emberi tartással távozzék.

— Ismerik-e Chilében Magyarországot?

— Igen, Magyarország kulturális gazdagságát Chilében a hagyományok és a műveltség szimbólumának tekintik. Majd ötezer magyar kolónia él odakint, mindannyian kiemelkedő személyiségek, üzletemberek, művészek... Önök talán nem is veszik észre, de kevés gazdaságilag fejlődő ország büszkélkedhet olyan szellemi gazdagsággal, mint Magyarország. Elég, ha egy kulturális műsorfüzetet kézbe vesznek, büszkék lehetnek a rendezvényeikre.

— Nagykövet úr, benyomások alapján érthetjük ezt Szegedre vonatkozóan is?

— Természetesen, a nyári szabadtéri játékokra magam is visszatérek. Addig üdvözlöm Szegedet. Bienvenidos a Szeged!

Panek József